2de. JAARGANG. CURACAO DEN 31sten. OCTOBER 1885. N° 96.

AMIGOE DI CURAÇAO.

WEEKBLAD VOOR DE CURACAOSCHE EILANDEN.

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire en Aruba per drie maanden fl. 2,— met vooruitbetaling.
Voor het Buitenland per jaar fl. 10,—
Afzonderlijke nummers fl. 0,25.
Prijs der Advertentiën van 1 tot 7 regels fl. 0,50, voor elken regel meer fl. 0,07½.

BUREAU VAN DIT BLAD
OP CURAÇAO,
PLEIN VAN PIETERMAAI, N° 129.

De Agentuur
ten huize van de Heeren
JAN ELLIS, *Curaçao.* — Otrabanda.
JUAN CAPRILES, *Aruba.* — Playa.
JOSÉ A. ROSA HERRERA, *Bonaire.* — Playa.

E Coerant aki ta sali toer Dia Sabra.
Su prijs di Abonnement ta fl. 2.— pa tres luna, pagar padilanti.
Pa lugarnan foi Curaçao, Bonaire i Aruba fl 10,— pa anja.
Un number só fl. 0,25.
Un anuncio di 1 té 7 regel, fl 0,50, cada regel mas fl. 0,07½.

SCHEEPSTIJDINGEN.
aankomst alhier:

2 Nov.	*Maracaibo*	van Maracaibo.
4 „	*Philadelphia*	„ New-York.
7 „	*Harrison*	„ Liverpool.

CALENDARIO.
October.

1. XXIII	DOM. desp. di Pent.	*Todos los Santos*
2. LUNA.	Memoria di toer difuntoe.	
3. MARTES.	S. Humberto, ob.	
4. RAZON.	S. Carlos Borromeo, ob.	
5. HUEBES.	Stoe. Zacarias i Elizabeth.	
6. VIERNES.	S. Leonardo, abad.	
7. SABRA.	S. Wilibrordo, ob.	

STAND DER MAAN.

N. M. 6 Nov. 4 ure 27 m. P. M.

Opkomst der Zon:
1 Nov. 6 ure. 10 m.
Ondergang der Zon:
1 Nov. 5 ure. 50 m.

SCHEEPSTIJDINGEN.
vertrek van hier:

4 Nov.	*Valencia*	naar New-York
6 „	*Maracaibo*	„ Maracaibo.
16 „	*Philadelphia*	„ New-York.

DE STUDIE DER GESCHIEDENIS
OF
VERDEDIGING DER KATHOLIJKE KERK.

Onder bovenstaanden titel geven wij wederom aan onze Lezers een belangrijk resultaat van zuivere en eerlijke historische navorsching ter overweging. Men wil „geschiedenis"; men beroept zich op „feiten"; men maakt zich diets, dat het Katholicisme in het licht der geschiedenis geplaatst louter uit dwaasheid en gruwelen saamgeweven moet blijken;— welnu, wat gedurende drie en een halve eeuw bij onze Protestantsche Broeders als het zuiverste goud der historie in omloop gebracht wierd, is in den laatsten tijd met de waarheid der feiten vergeleken en alzoo aan een geduchte historische kritiek, aan een soort van scheikundig proces onderworpen. En met welk gevolg?

Toen de groote Duitsche geschiedschrijver, de R. K. Priester JANSEN, zijn geschiedenis van het Duitsche Volk schreef, en *uit authentieke bronnen* het protestantisme en de zoogenaamde Hervormers der eerste tijden in al hun leelijkheid bekend werden, volgde een reeks van strijdschriften aan het adres van den historicus. De heer Jansen diende zijne dikwijls onheusche aanvallers van antwoord; hij vermeerderde de *authentieke stukken*, en wist menigmaal hun eigen wapenen tegen hen te keeren.

Thans wordt — zooals de „Maasbode" schrijft— aan die tegenstanders ook een voordeelige zaak aangeboden, niet door Jansen, maar door een geloovig Protestant, WILLIAM FROMMANN in Amerika, van wien de Engelsche bladen te New-York den volgenden brief publiceeren.

„Ik ben Protestant en Duitscher; ik ben volstrekt niet in aanraking geweest met Katholieken, maar ik beken eenvoudig, dat ik mij in geweten ontsteld gevoel en *mijne historische kennissen mij dwalingen schijnen*, sedert ik het werk van Jansen, „De geschiedenis des Duitschen Volks" heb gelezen.

Ik heb de tijdschriften (polemiek), te dezen opzichte aan het licht gekomen, gelezen; ik heb het vóór en tegen overwogen en daarvan den indruk bewaard, dat de bestrijders van Jansen slechts schimpschriften (pamfletten) hebben geleverd. Geene enkele ernstige wederlegging heb ik kunnen vinden, terwijl de schrijver (Jansen) steeds antwoordt met eene beleefde en ernstige onpartijdigheid. In Maart jongstleden wendde ik mij tot eene Duitsche Universiteit met het voorstel eene som van 5000 dollars als prijs te geven aan hem, die eene degelijke wederlegging met aanwijzing van bronnen en bewijsstukken zoude schrijven tegen het werk van Jansen; de professoren zouden eene commissie benoemen om het werk te beoordeelen. Ondanks mijne bemoeiingen en de hulp van een hooggeplaatst lid der Engelsche kerk, heb ik geen antwoord kunnen bekomen. Sedert dien tijd is het vierde boekdeel (van Jansen) verschenen, en dit schijnt mij nog meer verpletterend voor het Protestantisme. Ik heb daarom een prijs bepaald voor de wederlegging van dit boekdeel en zal mij te dezen opzichte verstaan met de Universiteit van Berlijn. Het zijn zes vragen, die mij voornamelijk ter harte gaan:

1. Onderging de Protestantsche geloofsbelijdenis werkelijk zoovele veranderingen als Jansen zegt?

2. Kunnen de beleedigingen, de wederkeerige excommunicatiën der Protestantsche predikanten en godgeleerden (theologanten) geschiedkundig worden bewezen, zoo als Jansen het heeft gedaan?

3. Jansen verhaalt de dwingelandij der Protestansche vorsten, hunne onverdraagzaamheid en geweldoefening op hunne onderdanen om hen te dwingen tot het Protestantisme over te gaan; hij toont aan, dat zij zich verkocht hebben aan vreemde Mogendheden, dat zij verraders waren van den Keizer en het land. Is dit alles waar? Ieder Duitscher moet zich verontwaardigd gevoelen bij het lezen van het werk van Jansen over de handelingen van den keurvorst van Saxen, Frederik III, dien men ons tot hiertoe heeft getoond als een *licht van het Protestantisme* en dien Jansen afschildert als een verrader van Duitschland, verkoopende eer en geweten.

4. Hebben de vorsten en hunne raadsleden werkelijk alle hunne eeden, te Augsburg gezworen, geschonden? Jansen verhaalt de vervolgingen van den hertog Christophel van Wurtemberg tegen de Kloostervrouwen. De lezer wordt met verontwaardiging bevangen bij het lezen der schanddaden van dien hertog.

5. Kan men met bewijsstukken de bewering van Jansen wederleggen betreffende het verval en de ontzedelijking van het volk ten gevolge der godsdienstige verschillen der Protestanten.

6. Eindelijk welk antwoord heeft de Protestantsche wetenschap op het tafereel, door Jansen gemaald over de zedenbevorderende werkzaamheid der Jezuïeten"?

De briefschrijver eindigt met de verklaring, dat het in het belang van iederen Protestant is, deze vragen beantwoord te zien. Ze niet wederleggen, is erkennen dat het Protestantisme gedood is onder de beschuldigingen van Jansen; het is erkennen dat men de geschiedenis heeft vervalscht en dat het Protestantisme is gebouwd op de leugen.

Ziedaar een Protestant, die ernstig naar de waarheid zoekt en zich ergert over den vorst, die zijnen onderdanen de dwaling opdring. Hij zal zich evenmin vereenigen met het door de Protestanten zoo vaak gehuldigde beginsel, dat men in de dwaling moet blijven, waarin men is geboren en opgevoed, maar veeleer zal hij zeggen met graaf Frederik Leopold Von Stolberg: „Hebben mijne ouders gedwaald, dit is voor mij eene gewichtige reden om mij te bekeeren." Hij bedient zich van het *vrij onderzoek*, waarmede het Protestantisme dweept en praalt maar dat het in den doofpot steekt met een beroep op het groot getal, en die, even als de blinde, naast den weg der waarheid zitten of wandelen, en geeft zijne rijkdommen als lokaas aan de wijzen en geleerden, om hem in zijn onderzoek naar de waarheid behulpzaam te zijn. Nog niet zeer lang geleden had een koning van Pruisen, die even als William Frommann ook niet met pamfletten of smaadschriften over de middeleeuwen gediend scheen, den inval een prijs uit te loven voor hem, die de beste geschiedenis van dien tijd zou schrijven. Twee professoren gingen aan het werk, doorliepen verschillende landen, doorzochten alle bibliotheken van Italië en brachten een werk tot stand, maar het beantwoordde niet aan de bedoeling des Konings, die niet de waarheid over de middeleeuwen maar hare veroordeeling zocht. Zij ontvingen den prijs niet, maar eene betere belooning was hun voorbehouden. Zij hadden niet alleen de waarheid der geschiedenis, maar ook de ware Kerk van Jesus Christus gevonden en haastten zich in haren schoot terug te keeren. Wij wenschen dezelfde belooning aan William Frommann, die weldra de onmacht der tegenstanders van Jansen zal inzien.

Wat Jansen betreft, hij zal hen, die naar den prijs mochten dingen, wel even als zijne vroegere bestrijders met vasten voet afwachten, en reeds mag het zich de groote geschiedkundige tot eene bijzondere eer rekenen, dat rechtzinnige Protestanten zijne werken op prijs stellen en als het ware den handschoen aan zijne tegenstanders toewerpen. Wat eindelijk de zaak der waarheid aangaat, deze kon wel niet beter

dan op deze wijze gediend worden. Al te lang heeft het Protestantisme zich achter eene verdraaide en vervalschte geschiedenis kunnen verschuilen, van schurken helden, van oproerlingen martelaars en van deugd- en godverzakers heiligen kunnen maken. Wel is waar drijven het hedendaagsch liberalisme, het ongeloof en de Vrijmetselarij met hunne herinneringsfeesten, standbeelden en congressen deze bedriegerij op nog hoogere schaal, maar deze maken geen aanspraak op eene kerk, eene positieve geloofsbelijdenis of op Christelijke deugd. Onder het geloovig Protestantisme echter, hoezeer ook weggesmolten, mag nog menig rechtzinnig Protestant voor de waarheid der geschiedenis de oogen openen en door de genade geholpen kracht en moed bezitten om de dwaling af te werpen en in den schoot der oude Moederkerk terug te keeren.

PAROKIA CATOLICA ROMANA "S. PEDRO"

NA WESTPUNT.

Dia 26 di Agosto di A. D. 1849 tabata un dia di gran recuerdo pa e poblacion di parti mas occidental di isla di Curaçao — jamar Westpunt. Pa promer bez católicanan di es lugar por a legra nan di tin un parokia di nan mes. Muchoe tempoe promé nan a desea di mira es dia; muchoe bez Su Ilustrísima Senj. Mgr. M. J. Niewindt a pensa seriamente di spaar e gran fatiga, tantoe pa fielnan di Westpunt, como pa padernan Misionarionan di statie Barber, coe fundacion di un parokia aparte, na es lugar-ai; ma casi invencible tabata toer sortoe di dificultad. Apenas number di Misionarionan tabata suficiente pa nan por a ministra manera mester numero di misanan koe tabata existi já; mientras koe na es tempoe-ai caentura geel tabata reina na e Isla-aki i el tabatin muchoe víctima den di Cleronan di es Mision-aki. Ora koe a coeminza aparecé un tempoe mehor, i koe varios padernan di Hoelanda a ofrece nan mes generosamente pa bin traha den es *vinja* di *Senjor* pa bien espiritual di fielnan, na mes tempoe Monseigneur a haci un resolucion di gran bendicion pa Westpunt. Personalmente S. Ilustr. a bai na Sabana di Şeroe-Papaya pa bai moestra aja e lugar, oenda di ajá padilanti e Misionario lo fiha su bibá.

Constantin Laurens koe tabata riba terreno di senjor Matías van der Dijs, kier a cede voluntariamente su *cas di jerba* pa uso di mision, asina koe ja riba e mes dia (25 di Agosto 1849) Rev. Pater Gregorius, di Orden di PP. Capuchinos, como pastor di Parokia C. R. na Westpunt, a toema su habitacion den es cas humilde, i coe bendicion di S. Ilustr. Obispo el a coeminza su trabao apostólico.— Bien pronto a aparece bastante i bon fruta.

Tampoco no a dura muchoe koe e cas pobercitoe, koe na ora di egercicio no tabatin bastante lugar pa contene un altar i un numero di un diez persona, mester a worde hacir mas grandi; pasobra no kier a larga e fielnan expuesto na calor di rayo di solo ni awa-seroe di tempoe di jobe, koe tabata cerca. Rev. Pater Gregorius a pidi judanza di su parokianonan. Pronto i coe muchoe gustoe algun di nan a pone man pa traha un "ramada" di 40 pia cuadrado contramuraya di e cas di nan misionario, bao di cual nan por a contempla i asisti, ora koe tabata celebra S. misterionan, bao di Santoe Sacrificio di Misa.

Mester tabata un gran consuelo pa Pater Gregorius, e venerable pastor, com catolicanan di Westpunt koe promer mester a bai riba dia Doemingoe i otro dianan di fiesta mester a bai hopi ora aleuw pa bai asisti S. Egercicionan na Barber: como awor nan tabata doena di mas boenita prueba, koe nan sa aprecia nan parokia nobo. Di toer banda tabata bini purá, homber, muher i muchanan coe paloe, paloe di maisji, cabuja, klei, zantoe i otro cos koe tabatin mester pa traha es koe aki nos ta jama un "ramada". Ainda hende bieuwnan lo por contá bo, com e promer iglesia di Westpunt tabata klaar den dos-tres dia.

Pater Gregorius tabatin awor anto un dak pa é mes, bao di cual é por a sconde, i pa su fielnan un iglesia — aunke trahar di modo mas maravilloso. E iglesia sinembargo tabata por a percura pa necesidadnan di mas apremiante den di promer lunanan sool. Esai toer hende tabata comprende; i donjo di e terreno den Sabana mes, senjor M. v. d. Dijs un protestant (koe na es tempoe tabata donjo di coenucoe "Savoneta") é no por a mira esai largoe. El a doena generosamente un pida terreno pa erigi den e parokia nobo un pastorie i un iglesia chikitoe bao di e mes un dak.

Coe e mes zelo católiconan di Westpunt a bai na trabao. Ja na 1e December di anja 1849, tabata pará aja den Sabana un cas nobo i pober, lamtar di klei i paloe, i cubrir coe paloe di maisji. Den toer caso Pater Gregorius tabata awor bibá den un cas un poco mihó, i di un modo mas propio el por a egerce su santoe ministerio. E digno Misionario a celebra riba e pida lugar— koe, e pastorie comprendé aden, tabata ocupa un superficie di 40 pia largoe i 18 pia anchoe — santoe Tempoe di Advento i Pascu di Nacementoe coe gran edificacion di su parokianan. Excelente mester tabata celebracion di e promé fiesta di Pascu, den di es iglesia nobo di San Pedro.

Com toer e cosnan-ai — e cas di jerba, e humilde altar, i e pober poblacion — tabata trece na memoria e lugar di nacementoe di nos Divino Salbador, koe a nace pober pa ta egemplo pa ricoe i pobernan!

(*E ta sigi.*)

NIEUWSBERICHTEN.

CURACAO.

Gouvernements-Besluiten.

Curaçao, 30 Oct. 1885.

Met ingang van 1e November e. k. de Luitenant der infanterie *G. A. Ferguson* eervol ontheven van het beheer van het magazijn van levensmiddelen van het garnizoen alhier, en de 1e Luitenant der Infanterie *J. van der Linde Schotborgh* daarmede belast.

De Heer *P. J. C. Lampe*, ambtenaar op wachtgeld en ambtenaar van het Openbaar Ministerie bij het kantongerecht op *Aruba* tijdelijk belast met de waarneming der betrekking van Gezaghebber van gemeld eiland.

De Heer *J. J. Beaujon*, tijdelijk belast met de waarneming der functiën van Ambtenaar van het Openbaar Ministerie bij het kantongerecht op *Aruba*.

De Gouvernements-Secretaris,
HELLMUND.

DINSDAG heeft, zeker wel voor het laatst in het oude bouwvallige kerkje, de plechtige Aanneming plaats gehad voor de parochie van *San Wilibrordo*. Vier en dertig kinderen naderden met stichtenden eerbied voor het eerst tot de H. Tafel des Heeren.

WOENSDAG.— Gisteren avond omstreeks 7 uren bevonden zich vijf vreedzame werklieden op weg naar huis en sloegen een der wegen in die door *Rozendaal* loopen (bij *Casparito* 3e Dietr.), toen zij plotseling een hel licht achter een trankeer of heg zagen, gevolgd van een geweerschot, terwijl de kogel een hunner rakelings voorbij het hoofd siste en verder het struikgewas invloog. Er had hier een verschrikkelijk ongeluk kunnen veroorzaakt worden.

— Gedurende eene week had Curaçao de eer een bezoek te ontvangen van H. H. D. D. H. H. den Aartsbisschop van Carácas, Mgr. dr. CRISPULO UZCÁTEGUI en den Bisschop van Mérida, Mgr. dr. ROMAN LOVERA, beide kerkvorsten waren vergezeld van hun Secretaris.

Mgr. de Aartsbisschop bracht in die dagen menigmaal een bezoek aan het R. K. Weeshuis en het Pensionaat der Eerw. Zusters: de R. K. kerken op Otrobanda en Pietermaai werden door Z. D. H. met belangstelling bezocht. Woensdag avond zijn beide Prelaten naar Coro vertrokken.

MORGEN, 1 Nov., vertrekt de pakketschoener „Gouverneur van den Brandhof" naar de eilanden St. Martin, St. Eustatius en Saba.

NEDERLAND.

Omtrent den gezondheidstoestand van Z. M. den Koning wordt aan den Haagschen kroniekschrijver van de *N. Gr. Ct.* verzekerd, dat zijn gestel nog steeds te wenschen overlaat en dat dit op zijn temperament van grooten invloed is.— In Den Haag gaat Z. M. in 't geheel niet uit, en dat is nadeelig, want de eerste eisch bij den door zijn geneesheeren voorgeschreven leefregel is buitenlucht en beweging. Vandaar dat het gewenscht is, dat de Koninklijke Familie weder spoedig naar buiten terugkeert.

— Men verneemt dat H. H. M. M. reeds Donderdag 24 September naar *Het Loo* zijn vertrokken.

's Konings wederantwoord op het Troonrede-Adres der Eerste Kamer luidde:

„Ik verzoek u, mijne heeren, aan de Eerste Kamer der Staten-Generaal mijn dank te betuigen voor haar Adres van Antwoord, en gaarne deel Ik haar wensch, dat haar arbeid bevorderlijk zal zijn aan den bloei des vaderlands."

Het antwoord op de Troonrede.

De Tweede Kamer heeft zich reeds dapper geweerd bij het vaststellen van het antwoord op de troonrede, en de minister Heemskerk heeft harde woorden moeten hooren over de nietsbeteekenende phrasen, die hij den Koning in den mond heeft durven leggen op een oogenblik dat het inderdaad aan gewichtige stof ter bespreking niet ontbrak. De heer Keuchenius wreef hem onder den neus dat de *Boodschapper*, een anti-revolutionair blad, die troonrede niet ten onrechte een „zouteloos huismanspraatje" genoemd had, en de heer Borgesius zei hem in het gezicht, dat de Kamer door een louteren weerklank op die rede te geven, zich medeplichtig zou maken aan de handeling der Regeering, die een rede liet uitspreken zonder weerga in onbeduidendheid, beleedigend voor het nationaal gevoel en geen juist beeld gevende van den werkelijken toestand. Een Troonrede als deze — zeide verder de heer Borgesius — benadeelt meer het prestige van het Koningshuis dan tien revolutionaire redevoeringen.

Staats-onderwijs.

Multatuli heeft een brief gezonden aan Brusselsche studenten, die hem uitgenoodigd hadden hun congres bij te wonen. Aan dien brief ontleenen wij het volgende:

„Naar mijn inzien, is het tijd, het volksonderwijs te bevrijden van de verlagende voogdij der gouvernementen. Het schijnt mij toe, dat de Staat, vertegenwoordigd door dezen of genen voorbijgaanden minister, meer of min geholpen door een belachelijke schijnvertooning van „volksvertegenwoordiging," in den hoogsten graad onbevoegd moet worden verklaard in de zaken van den geest, van de kunst, van het verstand, van wat raakt aan de opvoeding van de jeugd, aan de zedelijke en verstandelijke ontwikkeling van het menschdom. Schaffen wij de wetenschap van wege den Koning, de gilden der kennis, de domme regeering van het diploma af. Roepen wij de onbeperkte vrijheid van het onderwijs uit.

„Maar, zegt men, de clericalen, de priesters, de Jesuieten?—Veroorlooft mij, mijne heeren, niet in zwijm te vallen bij het hooren aanroepen van die spoken. Ik vrees hen niet, en ik koester de overtuiging, dat het gezond verstand, bevrijd van de officiëele ketenen, deze vijanden onder den voet zal krijgen. Overigens, de ware liberaal versmaadt de beschamende hulp van elke wet, die zijnen wederpartijders den mond snoert of op onridderlijke en illogische wijze de voortplanting hunner denkbeelden zou belemmeren.

Zietdaar, mijne heeren, een stelling, te behandelen op uw congres. Zij schijnt mij practisch en spoedeischend toe. Maar ik bid u, mij niet te verraden aan den procureur-generaal: daar ik van geen enkele ministeriëele jury een diploma heb, bega ik een misdrijf door mij te verbeelden iets te begrijpen en door mij het recht aan te matigen, de vrucht mijner overpeinzingen aan jongelingen mede te deelen. In geval van gerechtelijke vervolging stel ik mij voor, als verzachtende omstandigheid te pleiten, de zekerheid niet te worden aangehoord. Ik weet helaas! dat de meeste „liberalen" — dus weinig liberaal — te bang zijn voor het Katholicisme om den strijd met gelijke wapenen aan te nemen, terwijl het, volgens mij, de vervolging is, meer of min bedekt door een soort van wettigheid, die de geheele kracht van den priester uitmaakt. Bevrijden wij het volksonderwijs van elke belemmering en wij zullen zien.

„ED. DOUWES DEKKER."

In het geïllustreerd tijdschrift *Ueber Land und Meer*, no. 49, jaargang 1885, wordt melding gemaakt van een nieuwe vinding, dezer dagen door prof. Maijer gedaan, namelijk van de Topophoon, welk werktuig, bestaande uit twee „resonatoren", gedragen op de schouders, moet strekken ten nutte van de zeevarenden, om bij dikken mist met zekerheid te kunnen bepalen uit welke richting de op zee gehoord wordende geluiden worden voortgebracht. Reeds in het jaar 1883 werd door onzen landgenoot, den geluidkundige L. J. Lefèbre, een zoodanig instrument uitgevonden en ten gebruike vervaardigd (bekend onder den naam van *Sea ear Trumpet*, waarmede niet alleen de geluidrichting, maar tevens bij dikken mist op kolossale afstanden de geluiden zelve waargenomen kunnen worden. Alhoewel dit instrument tot hiertoe hier te lande nog niet is beproefd of onderzocht, prijkt een exemplaar er van op de *Exhibition of new inventions*, thans te Londen gehouden.

BUITENLAND.

ROME.— De *Osservatore Romano* wijdt aan het inroepen der bemiddeling van Z. H. den Paus in zake der Carolinen-quaestie door Spanje en Duitschland een belangrijk artikel; dit feit, zegt het blad, is te belangrijker, doordien Duitschland een Protestantsche Mogendheid is, die sedert jaren in min of meer bevigen, maar immer in strijd met het Vaticaan is.

Het inroepen der bemiddeling van den Paus in den tegenwoordigen tijd is nog belangrijker dan het 't geval zou zijn geweest in de tijden, toen nog alle vorsten en volkeren zich voor den troon des Pausen bogen. Nu toch is de Paus van zijn Staten

beroofd en leeft hij als gevangene in het Vaticaan.

„ De groote gebeurtenis, die de geheele wereld verbaast, is eervol voor het Pausdom, maar vooral voor den persoon van Leo XIII, aan wien die taak zeer goed is toevertrouwd.

— In andere bladen werd de opmerking gemaakt, dat de Regeering van Koning Humbert aan Duitschland en aan Spanje hare bemiddeling aangeboden had, maar door Bismarck als met een medelijdend schouderophalen werd aangehoord; bji de Spanjaarden en de Spaansche Regeering maakte dit voorstel den indruk als dat van een Rooverhoofdman die zich het verleenen van zulk een rechtvaardigheidsdienst onbeschaamd durft aanmatigen. Voor de Katholieke Spanjaarden toch is Italië niets minder dan een Roover-gouvernement, dat de bezittingen der Kerk aan haar rechtmatigen Beheerder, den Paus van Rome, ontroofd heeft.

Paus Leo XIII heeft zich *niet* voor dien dienst aangeboden.— en beiden, Spanje en Duitschland, verzoeken Zijne bemiddeling!

— Te Milaan hebben de liberale kopstukken het hospitaal der *Porta Nuova* geseculariseerd: d. i. zij hebben de Eerw. Broeders van S. Joannes de Deo vervangen door leeken. Maar welsprekende feiten hebben weldra het verschil van de laatsten met de eersten aan het licht gebracht. De verwarring werd zoo groot, het spoorloos verdwijnen van beddegoed, medicijnen, levensmiddelen, enz. nam onder het bestuur der leeken verplegers zulke onrustbarende verhoudingen aan, dat de politie tusschenbeide moest komen en het *geheele* personeel van het gasthuis moest arresteeren!

LONDEN, 14 Oct.— De hoop, dat de Bulgaarsche quaestie in der minne zou worden opgelost, is sedert gisteren zeer verminderd, naar dien uit Constantinopel bericht werd, dat de Porte op de Conferentie der gezanten formeel geweigerd heeft, in de Bulgaarsche Vereeniging te berusten.

-- De oorlogstoebereidselen worden (tot 22 Oct.) met kracht voortgezet, daar de Sultan zich met allen ernst tegen eene nieuwe verbrokkeling van Turkije zal verzetten, en in deze zaak door alle muzelmannen met geestdrift wordt gesteund.— Daar is nu alleen nog maar sprake, dat de Mogendheden zullen trachten den oorlog te localiseeren.

— Gladstone heeft aan den welbekenden Staathuishoudkundige *Victor Lavely* het volgende geschreven: „ Ik ben voor de Bulgaarsche Vereeniging, als zij binnen de tegenwoordige grenzen blijft: daar ik anders, behalve voor de zucht van Griekenland en Servië naar vergrooting van gebied, zelfs tusschen de Mogendheden voor een noodlottige onderlinge jaloerschheid bevreesd ben. Ik kan mij alleen met de grootste omzichtigheid en terughouding uitlaten over een vraagstuk, dat wegens de vele daaraan verbonden moeielijkheden mijnen geest verwart, als ik zie, dat de op zich zelf voortreffelijke Bulgaarsche Vereeniging onberekenbare rampen ten gevolge kan hebben.

PARIJS, 20 Oct.— Volgens de laatste berichten betreffende de verkiezingen, zijn de Conservatieven 205 en de Republikeinen 380 man sterk; van de laatsten behooren 150 tot de Radicale en 230 tot de Oportunistische partij.— Er hebben onderscheidene aanvallen van Radicalen op Conservatieven plaats gehad.— 21 Oct.— Een paar ministers (van Landbouw en Koophandel) hebben hun portefeuilles neergelegd; wegens den tegenslag, bij de verkiezingen ondervonden, zullen er verder in het ministerie geen veranderingen meer plaats vinden.

— De *Temps* wijst op den treurigen toestand in *Tongking*. De cholera heeft 3000 soldaten weggerukt; de pas toegezonden versterkingen zullen kwalijk de leemten aanvullen door de epidemie in het leger veroorzaakt.— Den 19n dezer zijn te Saigon (Cochin-China) 7000 Christenen vermoord.

— Admiraal *Miot* is teruggeroepen, daar hij, tegen zijn instructiën in, den Hova's slag heeft geleverd.

MARSEILLE, 13 Oct.— Het stedelijk bestuur heeft een voorstel gedaan om door de Regeering de Prinsen van Orleans het land te doen uitzetten, daar volgens de wet elke poging tot herstel van de Monarchie hoogverraad en met den dood strafbaar moet zijn.

WEENEN, 13 October. - Het Oostenrijksche budget toont een deficit aan van $ 25.000,000.

COLON, 21 Oct.— Wederom heeft alhier brand gewoed; 6 gebouwen met koopmanschappen zijn in de asch gelegd; de algemeene schade beloopt $ 100,000.

BERLIJN, 14 Oct.— De benoeming van Graaf *von Hatzfeldt* (tot nu toe Duitsch Staats-secretaris aan het Buitenl. Ministerie, en Pruisisch Minister van Buitenl. Zaken) tot Duitsch gezant te Londen is officiëel bekend geworden.

— Bismarcks *Norddeutsche* heeft in het gansche Spaansch-Duitsche conflict een merkwaardige soberheid in acht genomen. Er viel dan ook volstrekt niet te pochen op de staatsmanswijsheid, het doorzicht en de voorzichtigheid van den grooten Kanselier; want alle bladen in Duitschland zijn het tamelijk wel eens, dat de armzalige Carolinen, in stede van een oorlog, niet eens de reeds thans geleden verliezen waard zijn! Heel onhandig kwam echter toch de *Norddeutsche*, langs een omweg, even voor Bismarck pleiten. Ziet, zeide zij, in het belang der Carolinen zelven zou natuurlijk het Duitsche protectoraat verre te verkiezen zijn boven het Spaansche; want terwijl zij onder het laatstgenoemde slechts gewetensdwang te wachten hebben, zou Duitschland hun de *godsdienstvrijheid* brengen.— Wat 'n onbeschaamdheid! Een *Norddeutsche Allgemeine Zeitung*, die van „godsdienstvrijheid" durft spreken! Zij werd dan ook aanstonds flink afgestraft door de *Germania*, die haar het verschil tusschen de graden van gewetensvrijheid voor de Katholieken van Spanje en die van Pruisen voorhield. Te Madrid mag de protestantsche prediker Fliedner van Osnabrück vrijelijk voor zijn evangelisch kuddeke godsdienstoefeningen houden, scholen en weeshuizen stichten en met zijn tijdschrift *Revista christiana* alle mogelijke propaganda maken. En als hij dan van tijd tot tijd te Osnabrück en in andere steden van Duitschland voor zijn kerkje komt collecteeren, dan ontziet hij zich volstrekt niet, de Spaansche Regeering en de Katholieke Kerk naar hartelust te beschimpen, wel wetende dat hem dit te Madrid niet eens zou worden aangerekend. Laat nu eens, zegt de *Germania*, een Spaansch katholiek priester te Berlijn komen, daar openlijk een katholieke missie vestigen en nu en dan te Madrid op Bismarck en den Keizer en de evangelische Kerk gaan smalen, hoe zou het hem vergaan, als hij te Berlijn nog ooit durfde wederkeeren? Maar zóó ver zou het niet eens komen; want reeds bij zijn eerste verschijning wierd hij ongetwijfeld onmiddellijk vervolgd. Immers, indien hij niet het Duitsche burgerrecht bezit, mag hij geen enkele priesterlijke functie verrichten. Al kwam de Paus zelf te Berlijn, hij zou er geen H. Mis mogen lezen dan met gesloten deuren, en hij zou zelfs niet den zegen mogen geven; want hij is geen Duitscher en hij heeft geen diploma in den zak van een Pruisisch gymnasium en van het vlijtig bijwonen van een universitair triënnium in geschiedenis, philosophie en letterkunde! Ook de Duitschsprekende bisschoppen van Oostenrijk, ja zelfs de tot het Duitsche Rijk behoorende Beiersche bisschoppen mogen in Pruisen geen H. Mis lezen, als vooraf niet de deur gesloten wordt!! En in zulk een land van ongeëvenaarden gewetensdwang durft een officieus reptiel nog van „godsdienstvrijheid" spreken! Dat is *meer* dan onbeschaamdheid; dat is *Pruisische* onbeschaamdheid!

(*de Tijd*).

MADRID.— De *Voss.-Zeit.* uit Berlijn gaf onlangs een vergelijkend overzicht van de vloten van Spanje en Duitschland, waarbij allicht de vraag gesteld zal worden, of de eerlijkheid en onpartijdigheid van den schrijver even groot zijn als de Duitsche trots en snorkerij die hem blijkbaar onder het schrijven van zijn opstel bezielde. Het blad schreef als volgt:

„ Geene vloot ter wereld heeft een grooteren ballast aan oude houten schepen dan de Spaansche; zelfs onder hare bodems, die in de eerste plaats bestemd zijn om aan een gevecht deel te nemen, bevinden zich drie gepantserde houten fregatten: de *Zaragoza*, de *Sagunta* en de *Mendez Nuñez*. Alleen de *Numancia* en de *Vitoria* zijn geheel van ijzer gebouwd, maar zij hebben den voor pantserschepen zeer eerwaarden ouderdom van twintig jaar. Tegenover deze armada stelt Duitschland 13 pantserschepen, meerendeels van den eersten rang en 14 gepantserde kleinere vaartuigen. Niet één van de 27 bodems is van hout. De Spaansche kruisers verkeeren in hetzelfde geval. Wij rekenen als daartoe te behooren de negen schroeffregatten, die officiëel als schepen eerste klasse worden aangeduid, maar even groot zijn als onze kruiserfregatten, en waarmede zij ook veel overeenkomst hebben, met dit verschil echter dat de Duitsche kruiserfregatten van ijzer, de Spaansche van hout vervaardigd ziin. Zelfs drie nieuwe kruisers der Aragon-klasse, de *Aragon*, de *Castilla* en de *Navarra*, zijn houten kasten, en onzes bedunkens zijn deze de beste schepen der Spaansche vloot. Op zich zelven beschouwd zijn zij ook zeer goed, want van ouds verstaan de Spanjaarden de kunst korvetten te bouwen: maar het zijn houten schepen. Dit geldt ook van zes schroeffregatten, die op papier zich veel sterker voordoen dan in werkelijkheid. Tegen deze negen Spaansche kruisers kan de Duitsche marine zestien ijzeren kruisers, fregatten zoowel als korvetten in het gevecht brengen. Ook wanneer de drie kruisers der Alfonso-klasse, thans in aanbouw, voltooid zijn, zal in den toestand geene verandering komen, want tegen dien tijd zijn minstens drie ijzeren kruisers voor de Duitsche vloot gereed. Wat de kruisers van den laagsten rang betreft, is tusschen de sterkte van beide vloten weinig verschil; hoewel het moeielijk valt te zeggen wat het oude drijvend materiëel der Spaansche vloot nog waard is. Wij willen echter, om den wille der hoffelijkheid, ook de zes raderkorvetten voor vol aanzien, maar kunnen toch de opmerking niet weerhouden dat tot deze categorie niet meer dan vier adviesjachten van het nieuwere type behooren, de *Jonge Juan*, de *Sanchez Barcaiz-Tegui*, de *Gravina*, en de *Velasco*. De overblijvende derde-klasseschepen der Spaansche vloot komen tot een overzeesche expeditie te nauwernood in aanmerking; zij dienen tot bescherming van de kust, maar zijn ongetwijfeld veel beter te gebruiken tegen smokkelaars dan tegen aanvallende vloten. Daartoe behooren een paar houten monitors, aan wier waarde te twijfelen valt, de *Arapiles* en de *Duque de Tetuan*, twee schroefadviesjachten elk van 500 ton, en een geheele vloot van kleine ongepantserde kanonneerbooten, waarvan 30 naar een door Cresson uitgedacht plan gebouwd zijn; zij zien er wel goed uit, maar kunnen hoogstens twaalf knoopen in het uur afleggen en zijn ieder met een zevenduimskanon gewapend. Overigens weet men in Spanje zelf zeer goed, dat de vloot veel te wenschen overlaat. Sedert 1879 werden jaarlijks voorstellen tot hare reorganisatie gedaan, en eindelijk is dan ook besloten daartoe over te gaan; maar waar de 200 millioen piaster gevonden zullen worden, om eenige pantserschepen te bouwen en de noodige verbeteringen aan te brengen, is ons onbekend.

Het personeel der Spaansche marine is bruikbaarder en van meer waarde dan haar materiëel. Aan matrozen en officieren is geen gebrek. De officiëele lijst voor 1884 toont 673 zee-officieren aan; onder hen bevinden zich 1 admiraal; 6 vice-admiraals, 22 schout-bijnacht, 20 kapiteins eerste klasse, 40 kapiteins twoede klasse, 88 fregatkapiteins enz.; tot de reserve behooren 3 vice-admiraals, 56 kapiteins en 70 luitenants. Op non-activiteit staan 95 officieren; bovendien zijn nog 376 actieve officieren voor de marine-infanterie en 66 voor de marine-artillerie beschikbaar. Dit korps officieren sou voldoende wezen om de 300 schepen, welke de Spaansche vloot negentig jaar geleden bezat, van bevelhebbers te voorzien. Toen bestond zij uit niet minder dan dan 76 linieschepen, 52 fregatten, 79 korvetten en brikken enz. De slag bij Trafalgar gaf aan die vloot den doodkist."

Een teleurgestelde Papenhater.

Een der zwaarlijvigste figuren van ons Parlement—schrijft de Brusselsche Correspondent van „ de Tijd."—is overigens van het wereldtooneel verdwenen: de heer Bouvier, vertegenwoordiger van Virton, is Vrijdag 18 Sept. op zijn kasteel van Rouvroy aan een aanval van beroerte overleden. Hij was zeker niet een van de lichten onzer wetgeving, en nooit zal eenige dichter van hem zingen:

Le Bouvier ne luit plus au ciel parlementaire.

't Was een dik man met een rood, opgeblazen gezicht, die zelden redevoeringen hield, doch meende zich dapper geweerd te hebben, als hij door een brutale en meestal dwaze onderbreking een spreker in de wielen had gereden. 't Was de gepatenteerde onderbreker en ook de nar der Kamer. Met zijn alledaagsch verstand niet in staat om de ernstige zijde van een debat te vatten, waren de ernstigste onderwerpen voor hem slechts een middel om zotte woordspelingen aan den man te brengen of praatjes te houden van het gehalte der politieke gesprekken, die na een stevige flesch aan de *table d'hôte* door handelsreizigers gevoerd worden. Maar die parlementaire grappenmaker had nog een andere specialiteit: hij was het volmaakste type van den liberaal-priestervreter. 't Is vandaag juist 5 jaren geleden, dat hij te Virton de werkzaamheden der commissie van schoolonderzoek presideerde. Vooral bij deze gelegenheid heeft de anti-clericale woede van den heer Bouvier zich naar hartelust gekoeld. Wat al grofheden, beleedigingen en lasterlijke aantijgingen hebben de Luxemburgsche pastoors moeten aanhooren, die door een onrechtvaardige wet werden gedwongen voor zijn gerechtshof van inquisiteur te verschijnen! Noch de priesters met grijze haren, noch de nederige kloosterzusters, die zich met zooveel bezorgdheid aan het onderwijs der arme kinderen wijden, vonden genade in de oogen van dien vervolger van laag allooi. Hij schepte er behagen in hen te confronteeren met de gemeenste sujetten van elke gemeente, met dronkaards, met staatsonderwijzeressen, wier emancipatie zelfs de grens der zedelijkheid had overschreden, enz. enz. Was een pastoor of een kloosterzuster in tegenwoordigheid van die liederlijke beschuldigers gebracht, dan stemde hij met dezen in en liet hen allen tegelijk spreken, of liever schreeuwen, ten einde het slachtoffer te beletten zich verstaanbaar te maken en zich te verklaren. Het was geen verhoor meer, maar een bestorming, vergezeld van geweldadigheden, zooals die in 1793 in den boezem der revolutionaire gerechtshoven gezien werden.

Door deze daden van schrikaanjaging trachtte Bouvier, een werktuig in de handen der loges, de school zonder God in Luxemburg ingang te doen vinden. Hij is er niet in geslaagd, maar aan zijn verwoedheid heeft dit waarlijk niet gelegen, en ieder jaar herhaalde hij den aanval. Ik heb zelf hem te Virton hooren verklaren: „ Wij komen terug — en bij die woorden rolden zijn oogen wild in hun kassen als die van een razenden stier — Wij komen het volgende jaar en alle jaren terug, totdat het werk zal voltrokken zijn; totdat wij alle verzet hebben gebroken."

Het werk is *niet* voltrokken. De vrienden van den heer Bouvier zijn van het machtsgestoelte neêrgeworpen, en hij-zelf daalde al in het graf, getroffen door een dier onverwachte slagen, die als kastijdingen schijnen van Gods hand. In 1884 herkozen, met zeven stemmen meerderheid, pochte hij er op, een van de twee liberale afgevaardigden te zijn (de heer Tesch, van Arlon, was de andere), die aan de *razzia* van 10 Juni waren ontsnapt. Hij heeft niet lang pleizier gehad van zijn triomf. Meer geruchtmakend dan nuttig bondgenoot van het ministerie, dat zich tot taak had gesteld, het „ lijk van het catholicisme" te begraven, viel hij zelf, nog verteerd door haat en zonder eenig zichtbaar teeken van berouw, in den door den vrijmetselaar Van Humbeeck gegraven kuil.

FARRAGHIT
OF
CATIBOE MOZA.

No sin compasion i sin saca fruta nos lezadornan lo tende historia sigiente. Ta' bida di un pober mucha pretoe di tera di Africa, koe des-

pues di a sufri bastante anja den un catibidad terribel ta comprar liber pa sacerdotenan i ta mandar awor na Francia, camina el ta studia awor pa bira un dia steun di misionarionan zeloso, koe ta predica Evangeli den Africa Central bao di nan Eminentísimo Aartsobispo Cardenal Lavigerie.

E pober pretoe tin awor 16 anja i ta papia masjá bon su Frances i Italiano. Koe el a sinja linganan asina liger, lo kita també e ideanan maloe foi cabez di algun hende koe ta bisa semper koe pretoenan no por sinja i ta fica semper *bobo*. Mas prueba lo nos haja ainda foi e historia akí, koe ta skirbir pa *Tarraghit* mes:

"Mi ta nacer na Kaffoean den par-"tida di Zuid di Soedan i mi taba-"tin dos anja ora mi tata a moeri. "Mi a keda biba na cas di mi ma-"ma i mi roeman muher den mes "tera. Nos tabata gana nos pam "coe plantamentoe i trahamentoe di "aroz i mais i coe vlechtmentoe di "macoetoenan di foianan di plamiet. "Un ciertoe dia mi mama a bai "coe mi roeman i mi na un otro "coenucoe bisinja di Kaffoean. Di-"ripiente comerciantenan Foeareg-"nan a rondia nos i a bisa:

"Larga cohé boso ketoe bai, pasobra si boso ta papia un palabra, toer limpi lo moeri."

Foearegnan a spanta nos pa nan punjá i garottinan. Un pretoe koe tabatin coerasi di gierta ausilio, nan a toembé abao i nan a maté coe un paloe.

Un homber bieuw i pretoe kier lamanta contra e hendenan i ta tira un flecha ma ta hera i el mester a paga su hacir coe mortoe. Asina nan a haci coe toer koe kier a lamanta. Despues nan a hiba nos na pueblo di *Basbas*. Nan koe tabata di mas balente tabata coemprar pa Arabiernan. Nan a coempra un bez mi mama, koe tabata parce basta duroe pa trabao. Un Arabier cruel a ranca nos mama foi nos, sin koe nos por a bisé adios.

Mi a fica sool anto coe mi roeman muher i foi e dia mi no a mira mi mama mas; mi tabatin e tempoeajá 6 anja i mi roeman muher 4.

Despues koe nan a bende basta catiboe, nos mester a pasa desierto. E sjonnan tabata sintar riba nan camelonan i nos pober catiboenan, mester a haci e biage grandi i pisar na pia.

Foearegnan tabata stop masjá weinig nan biage i ora nan tabata stop nan tabata come un carner of un cabritoe i nan a tira wesoenan dilanti di nos. Ken koe por a haja un tal wesoe por a papia di fortuna. Caba coe come nan tabata sigi biage, catiboenan tabata sigi i manda un 2 of 300 carner adilanti.

Despues dos dia di camna mi roeman muher cansar pa moeri a cai plat abao. Mi a keda cerca dié mientra otro hendenan tabata bai adilanti. Ma un di e sjonnan tabata mirá mi: el a bini cerca mi i a coeminza grita i a doena nos bullepees pa manda nos adilanti. Mi roeman tabata jora masjá di dolor i no por a lamanta mas. Ora e Sjon a mira koe el no por a probecha mas di e catiboe di 4 anja el a daal mata mi roeman dilanti mi wowo coe un paloe i a dreig mi di haci mes coe mi, si lo mi no bai unbez cerca otro hendenan; el a daal mi coe bullepees té koe mi tabata cerca otro catiboenan.

Algun dia ainda i nos tabata na cabamentoe di nos biage; e comerciantenan Foearegnan a hiba nos dilanti Rey di Bambas koe a coempra un cien catiboe, 50 di nan tabata destinar pa ta *kimá biboe* pa baha rabia di un *mal spiritoe* (asina e Rey tabata bisa), koe a doena cajentura na su jioe. Nan a trocá mi pa un cabai i mi a bira catiboe també di e Rey di Bambas.

Dilanti cas di e Rey mi a mira un cientoe cabez di pretoenan fiar na caboejanan: tabata sobra di sacrificionan di hende, koe Rey ta ofrece na su idolonan (Diosnan falsoe).

M'a spanta té koe mi a bira stom i toer dia mi tabatin miedoe koe Rey lo corta mi garganta. Despues algun dia nan a mandá mi coe 4 of 5 otro pretoe na Tomboktoe.

Den e stad mi a keda diez dia den sirbici di un meester cruel i robes, koe a tratá mi manera un bestia: semper mi a haja coe bullepees of paloe. Mi meste a camna dilanti di wagen of warda baca i otro bestia di mi méester. Atardi nan a tira dilanti di mi manera mi tabata cachor un pida pam secoe i duroe coe wesoenan i sobrá di carni i berdura, koe Foearegnan tabatin na mesa.

Un ciertoe dia nos a sali foi Tomboktoe: nan kier a bende mi riba marché na Arabiernan, koe tabata den desierto, mi mester a camna leuw i mi no tabatin 7 anja ainda. Ora mi tabata cansar i no por a camna mas, meesternan a bin unbez cerca mi i si mi no tabata lamanta unbé, nan a daal mi coe bullepees of cabuja coe knoppi aden.

Alafin nan a bende mi na Arabiernan (te e dia-ajá mi tabata cerca Foearegnan). E Sjonnan nobo a boeta nos cerca otro catiboenan i pasobra mi tabata asina cansar koe mi no por a camna mas, nan a hincá mi coe 4 ó 5 otro catiboe den un sorte di sacoe koe nan a marra riba lomba di camelonan. Mi a corda di hoga den e sacoe, oende nos tabata sintar coe nos seis: nos curpa tabata trocer un den otro i mi manoe i pia manera kibrar. Alafin nos a jega cerca un Rey koe tabatin masjá poder i el a coemprá mi: esaí tabata awor pa di tres bez.

Nan a trocá mi coe cuatro otro catiboe pa un camelo. E Rey robes tabatin muchoe catiboe i tabata un homber masjá deshonesto. Nan a hiba nos den cas di e Rey. El a ristra nos cada un, a habri nos boca pa mira si nos diente tabatin forza i si cieloe di boca tabata bon: el a ristra nos braza i pia pa mira, si nos tabata balente. Despues el a larga nos sali i é mes a bini afor coe un cara masjá serio: mi tabatin miedoe koe lé come nos. El a bai sinta dilanti porta di su cas: tres muher tabata tene un parasol riba su cabez i cuater tabata para tras di dié. Nan a trece un cientoe catiboe, homber i muher dilanti di Rey; e pobercitoenan tabata destinar pa sacrificio na idolonan [Dios falsoe]; sobrá di su catiboenan mester tabata testigoe di e matamentoe. Cabeznan di e pueblo tabata para dilanti stoeltji di Rey, i nan no por a jega mas acerca koe binti pasoe.

(*E ta sigi*).

MOVIMIENTO MARITIMO.

(*De la Oficina-Maritima*).

ENTRADAS.

Octubre 25.

Balandra holandesa *Phenix*, de Bonaire, carga: carbon y leña.

Balandra holandesa *Zephyr*, de Bonaire, carga: carbon y dividive.

Vapor inglés *American*, de Europa, via Barbados, Trinidad, La Guaira y Puerto Cabello, carga: 690 bultos para esta y 334 para Maracaibo.

Goleta venezolana *Cleopatra*, de Maracaibo, carga: ganados.

Balandra venezolana *Silfides*, de La Vela de Coro, carga: huesos.

Balandra holandesa *Amistad*, de Bonaire, carga: carbon leña y chivo.

Balandra holandesa *Nevermind*, de Bonaire, carga: carbon y leña.

Octubre 26.

Balandra venezolana *Guillermina*, de Pto. Cabello, carga: frutas y cal.

Balandra venezolana *San Juan*, de Pto. Cabello, carga: frutas.

Balandra holandesa *No Temas*, de Bonaire, carga: carbon y leña.

Octubre 27.

Balandra holandesa *Caweta Christ*, de Bonaire, carga: ladrillos,

Goleta holandesa *Arend*, de Aruba, carga dizidive.

Vapor inglés *Larne*, de Europa, via Barbados, Trinidad, La Guaira y Pto. Cabello, carga: 302 bultos para esta.

Vapor americano *Maracaibo*, de Maracaibo, con carga para Nueva York.

Octubre 28.

Balandra holandesa *San Juan*, de Bonaire, carga: carbon, dividive y chivos

Balandra holandesa *Marie*, de Bonaire, carga: dividive y carbon,

Vapor venezolano *Lola*, de La Guaira y Pto. Pabello, con carga para La Vela de Coro, Maracaibo y La Ceiba.

Octubre 29.

Balandra holandesa *Zilia*, de Bonaire, carga cal y chivos.

Goleta venezolana *América*, de La Guaira, carga: papelones.

Goleta holandesa *Gouverneur van den Brandhof*, de San Eustaquio, San Martin, Saba y San Thomas, en lastre.

Octubre 30.

Vapor aleman *Silesia*, de Sabanilla y Cartagena, con carga para Europa y 425 bultos de almidon, cigarros, esteras y $ 18.000 en plata para esta.

Balandra holandesa *Nevermind*, de Bonaire, carga carbon y dividive.

Goleta holandesa *Oscar*, (paquete) de Sto Domingo, en lastre.

Balandra holandesa *Maria Eliza*, de Aruba, en lastre.

Goleta venezolana *Sarah*, de Pto. Cabello, carga papelones.

Balandra holandesa *Zephyr*, de Bonaire, carga: leña y dividive

SALIDA.

Octubre 25.

Balandra holandesa *Zilia*, para Bonaire.

Vapor americano *Valencia*, para Pto. Cabello y La Guaira.

Bergantin goleta danés *Elise*, para Maracaibo.

Balandra venezolana *Calypso*, para Pto. Cabello.

Goleta venezolana *Carolina*, para La Vela de Coro.

Balandra holandesa *Maria Eliza*, para Aruba.

Balandra holandesa *Zeepaard*, para Aruba.

Octubre 26.

Vapor inglés *American*, para Sabanilla, Cartajena y Colon.

Balandra holandesa *Amistad*, para Bonaire.

Balandra holandesa *Zephyr*, para Bonaire.

Goleta holandesa *Aurora*, (alias Tiger) para Maracaibo.

Goleta venezolana *Ma Belle*, para Maracaibo.

Octubre 27.

Balandra holandesa *Phénix*, pª Bonaire.

Goleta colombiana *Lamia*, para Rio Hacha.

Balandra holandesa *Nevermind*, para Bonaire.

Octubre 28.

Vapor inglés *Larne*, para Sabanilla, Cartagena y Colon.

Vapor venezolano *Lola*, para La Vela de Coro, Maracaibo y La Ceiba.

Balandra holandesa *No Temas*, para Bonaire.

Balandra venezolana *Silfides*, para La Vela de Coro.

Balandra holandesa *Caweta Christ*, para Bonaire.

Octubre 29.

Balandra holandesa *San Juan*, para Bonaire.

Goleta holandesa *Arend*, para Aruba.

Vapor americano *Maracaibo*, para Maracaibo.

Balandra venezolana *Guillermina*, para San Pedro de Macorís.

Octubre 30.

Vapor aleman *Silesia*, para Pto. Cabello, La Guaira, Mayaguëz, Ponce, San Thomas, Havre y Hamburgo, cargga 1500 sacos dividive, 150 cajas aloe, 480 cueros de res, 5 pacas cueros de carneros, 70 bultos diversos, 80 sacos café, 50 sacos conchas de naranjas y 2 paquetes con $ 1.400.

Balandra holandesa *Marie*, para Bonaire.

Balandra venezolana *San Juan*, para Pto. Cabello.

PARA PARTIR.

Goldta holandesa *Gouverneur van den Brandhof*, hoy para Aruba, San Eustaquio, San Martin y Saba.

Balandra holandesa *Nevermind*, hoy para Bonaire.

Goleta venezolana *Golondrina*, á la carga para Juan Griego.

Goleta venezolana *Cleopatra*, á la carga para Maracaibo.

Goleta holandesa *Brillante*, admite flete y pasajeros para cualquier punto. Consignatario, Eugène Evertsz.

WEST INDIA & PACIFIC STEAM SHIP LIMITED.

"LIVERPOOL."

"MAILSTEAMERS."

Arrive in Curaçao:

Octbr.			25.
Novbr.	8.	15.	29.
Decb.	6.	20.	27.

Union di San José.

WOENSDAG a. s. des avonds ten 8 ure, *Buitengewone Vergadering.*

DIA RAZON koe ta bini, 8 ora di anoche *Reunion extraordinaria.*

BEKENDMAKING.

Fonds ter aanmoediging en ondersteuning van den gewapenden dienst in de Nederlanden.

De alhier bestaande district-Commissie van het fonds ter aanmoediging en ondersteuning van den gewapenden dienst in de Nederlanden heeft het verslag van het verhandelde op de algemeene vergadering van Bestuur en Afgevaardigden van het fonds, gehouden te Amsterdam den 30 Juli 1884, voor zoo ver de ontvangene exemplaren strekten, alhier doen ronddeelen.

Uit dat verslag blijkt, dat het fonds bij uitgebreiden werkkring voortdurend veel goed doet en veel bijdraagt tot leniging der rampen, welke de onontbeerlijke krijgsdienst medebrengt; niet alleen door hulp en bijstand te verleenen aan verminkte en andere voor den dienst onbekwaam geworden militairen, die slechts een sober gagement genieten, maar ook door geldelijk onderstand te verschaffen aan weduwen en weezen van gesneuvelde militairen.

Het bestuur van het fonds is eene behoefte geworden voor de Nederlandsche natie, en de Commissie alhier vertrouwt, dat de ingezetenen van Curaçao ook dit jaar niet zullen nalaten naar vermogen bij te dragen tot ondersteuning van die nuttige nationale instelling.

Aanstaanden Maandag zal de Commissie aanvangen met het doen van Collecte daarvoor.

Willemstad (Curaçao) 28 October 1885.

De Commissie voornoemd,
Namens haar,
de Voorzitter,
FERGUSON.
de Secretaris,
H. R. GERLEIN.

BEKENDMAKING.

De publieke verkoop van gouden en zilveren voorwerpen, beleend bij de Spaar- en Beleenbank van 1 Januari t/m 30 Juni 1883, onder Nos. 5332 t/m 9574 S, zal plaats hebben op Donderdag 5 November a. s. en volgende dagen.

Belanghebbenden worden verzocht den verkoop te voorkomen door de aanzuivering der interesten.

Curaçao 14 Ostober 1885.

De Voorzitter,
M. P. CURIEL.

ANUNCIO.

Beendementoe na fiendiesji di PREENDANAN koe tien plaka fiá riba nan na *Spaar- i Beleenbank*, eestá eesnan fo di 1e di Januari te 30 di Juni 1883, di N°. 5332 te 9574 S, lo tien loega Djaweebs dia 5 di November koe ta bini i dianan koe ta sigui.

Ta pidi esnan koe debe riba e preendanan aí di paga nan interes afin di evita nan bendemeentoe.

Corsouw 14 di October 1885.

President,
M. P. CURIEL.

CATECISMO
DE
Historia de Venezuela
desde su descubrimiento hasta la muerte del libertador
por ANTONIA ESTELLER.
1 tomo rústica............fl. 1,—

Impr. de la Libreria de A. Bethencourt e Hijos